

Porodično nasilje

Pravo boravka

Pomoć i savetovanje

Deca i mladi

Seksualizovano nasilje

Stalking

Šta je porodično nasilje?

Prisilni brak i obrezivanje devojčica

Pravo boravka

Za osobe koje su žrtve porodičnog nasilja važno je da potraže lično savetovanje. Razgovor u savetovalištu za žrtve ne dovodi do gubitka prava boravka. Razgovor je poverljiv, a služba za pomoć žrtvama ne obaveštava nikoga.

Pravo boravka u slučaju razdvajanja zbog porodičnog nasilja

Ako je osoba došla u Švajcarsku zbog braka i doživi porodično nasilje, može, u zavisnosti od situacije, da ostane u Švajcarskoj i nakon razdvajanja. Svaka situacija je drugačija, pa je zato važno potražiti savet.

Savetovalište za žrtve može pružiti podršku: stručna osoba objašnjava trenutnu situaciju i pomaže osobi u njenim sledećim koracima. Takođe može povezati sa drugim savetovalištim. Savetovanje je besplatno i poverljivo. Moguće je obezbediti prevod.

- Savetovalište za žrtve Kantona Glarus: Tel. 055 646 67 36

Nasilje dokumentirati

Važno je da postoje dokazi o nasilju. Na primer: fotografije povreda, snimci ekrana (screenshotovi) pretnji ili uvreda na WhatsApp-u, Facebook-u itd. Dokazi bi trebalo da budu čuvani na sigurnom mestu, na primer kod prijateljice ili na radnom mestu.

Dobro je i da neke osobe iz okruženja znaju za nasilje. Na primer, komšinica ili kolega sa posla.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-glarus.ch/hr/haeusliche-gewalt/aufenthaltsrecht

Pomoć i savetovanje

Važno je potražiti pomoć kod porodičnog nasilja! Različite službe pružaju informacije, savetovanje i podršku. Uglavnom su poverljive, često besplatne i, ako je potrebno, uz prevod. Sledeće službe mogu pomoći.

U hitnim slučajevima

- Policija: Tel. 117
- Hitna pomoć: Tel. 144
- Hitna služba u Kantonalnoj bolnici Glarus 24h/7 pomoć kod povreda, Tel. 055 646 33 33

Savetovanje za sve osobe pogođene nasiljem

Savetovalište za žrtve dostupno je za sve osobe pogođene nasiljem, njihove članove porodice i bliske osobe, bez obzira na starost i pol. Poverljivo, besplatno i uz mogućnost prevoda.

- Savetovalište za žrtve Kantona Glarus: Tel. 055 646 67 36

Savetovališta za žrtve pružaju informacije i savetovanje osobama koje doživljavaju porodično nasilje. Svaki kanton u Švajcarskoj je obavezan da ima savetovalište za žrtve. Možete se obratiti bilo kom savetovalištu u Švajcarskoj, čak i ako živite u kantonu Glarus. Ova pomoć je besplatna. Zajedno sa stručnjacima, mogu se planirati sledeći koraci. Zaposleni u savetovalištim za žrtve podleže dužnosti čuvanje tajne, što znači da nikoga ne smeju obavestiti o razgovorima, uključujući policiju.

"Dargebotene Hand" je služba za emocionalnu prvu pomoć u Švajcarskoj, usluge putem telefona, četa ili mejla prvenstveno su namenjene odraslima i pružaju ih dobro obučeni volonteri. Poverljivo i besplatno.

- Dargebotene Hand: Telefonsko ili čet savetovanje 24h/7: Tel. 143

Na veb-sajtu humanrights.ch možete pronaći dodatne adrese koje vam mogu pomoći.

Deca i mladi

Deca i mladi koji se nalaze u teškim porodičnim situacijama mogu se obratiti Pro Juventute službi, koja je dostupna 24 sata dnevno. Kontaktirati je moguće putem telefona, četa, poruka ili mejla.

- Pro Juventute: Poverljivo i besplatno savetovanje 24h/7
- Tel. 147: www.147.ch (čet: Ovde deca i mladi mogu da četuju sa savetnicima)
- Mejl: beratung@147.ch

Savetovalište za žrtve dostupno je za osobe pogođene nasiljem, njihove članove porodice i bliske osobe, bez obzira na starost i pol. Poverljivo, besplatno i uz mogućnost prevoda.

- Savetovalište za žrtve Kantona Glarus: Tel. 055 646 67 36

Savetovalište za omladinu i porodice dostupno je deci, mladima i roditeljima. Individualno, besplatno i dobrovoljno.

- Savetovalište za omladinu i porodice (bts-glarus.ch): Tel. 078 246 40 35

Medicinska pomoć

Kantonalna bolnica Glarus može pregledati i lečiti povrede nastale usled fizičkog nasilja. Povrede uzrokovane seksualnim nasiljem mogu se dokumentovati u medicinskom kartonu, čak i ako ne želite odmah da podnesete prijavu policiji. Recite da ste doživeli nasilje, čak i ako je teško. Pregled je poverljiv, a lekari su obavezni da čuvaju tajnu. Policija će biti obavještena samo ako to povređena osoba želi. Ako se pregled obavlja na drugom mestu, zamolite lekara da dokumentuje tragove nasilja.

- Kantonalna bolnica Glarus: Tel. 055 646 33 33

Vaš porodični lekar će vas pregledati i lečiti povrede ili somatske poremećaje.

- Hitna služba za porodične lekare Glarus Nord: Tel. 0844 44 66 33
- Hitna služba za porodične lekare Glarus: Tel. 0844 44 66 44
- Hitna služba za porodične lekare Glarus jug: Tel. 0844 44 66 55

Savetovanje za osobe koje vrše nasilje

Savetovanje za osobe koje vrše nasilje dostupno je osobama svih starosnih dobi i polova. Cilj je preuzimanje odgovornosti za svoje postupke, njihovo razumevanje i promena. Poverljivo i besplatno, uz mogućnost prevoda.

- Savetovanje za osobe koje vrše nasilje Kantona Glarus: Tel. 055 646 67 37

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-glarus.ch/hr/haeusliche-gewalt/hilfe-und-beratung

Deca i mladi

Deca i mladi koji doživljavaju nasilje od strane roditelja ili braće i sestara, potrebna im je pomoć. Takođe im je potrebna pomoć ako su svedoci nasilja u partnerskom odnosu svojih roditelja.

Häusliche Gewalt hat Folgen für Kinder und Jugendliche

Kada su deca i mladi pogođeni nasiljem zbog toga što postoji nasilje u partnerskom odnosu roditelja, to negativno utiče na njihov razvoj. Ovo važi i kada nasilje nije direktno usmereno na decu. Direktno nasilje nad decom i mladima je zabranjeno. Neka deca pate u tišini, dok druga pokazuju različite posledice. Na primer: Problemi u školi, mokrenje u krevet, glavobolje, poremećaji u ishrani ili spavanju, problemi u odnosima sa drugom decom ili agresivno ponašanje. Važno je potražiti pomoć.

Službe koje pružaju podršku deci i mladima

Različita savetovališta pružaju podršku deci i mladima koji doživljavaju porodično nasilje.

Savetovalište za žrtve dostupno je i deci i mladima pogođenim nasiljem. Poverljivo, besplatno i uz mogućnost prevoda.

- Savetovalište za žrtve Kantona Glarus: Tel. 055 646 67 36

Savetovanje za mlade i porodice pri savetovalištu i terapijskom centru Sonnenhügel u Glarusu pomaže deci u zdravom razvoju. Deca i mladi tamo mogu pronaći pomoć, na primer kod porodičnih konflikata.

- Savetovanje za mlade i porodice: Tel. 078 246 40 35

Savetovanje i ambulantne terapije pri dečjoj i adolescentnoj psihijatrijskoj službi (KJPD): Za situacije stresa ili opterećenja u porodici. Mladi se mogu direktno obratiti KJPD-u.

- Dečja i adolescentna psihijatrijska služba: Tel. 055 646 40 40

Pro Juventute je dostupna danju i noću. Nije potrebno navesti ime. Stručnjaci nikome ne otkrivaju sadržaj razgovora. Oni slušaju i pomažu u pronalaženju rešenja. Poziv Pro Juventute je besplatan. Pro Juventute se može kontaktirati i putem SMS-a, četa ili mejla.

- Pro Juventute: www.147.ch: Poverljivo i besplatno savetovanje 24h/7, Tel. 147, čet na 147.ch, SMS na broj 147 ili mejl na beratung@147.ch

Šta deca i mladi mogu da učine?

Deca i mladi koji doživljavaju nasilje kod kuće trebalo bi da razgovaraju sa nekim izvan porodice. Na primer: nastavnicima, školskim socijalnim radnicima, roditeljima prijatelja ili komšijama. Deca i mladi mogu se obratiti i direktno gore navedenim službama.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-glarus.ch/hr/haeusliche-gewalt/kinder-und-jugendliche

Seksualizovano nasilje

Seksualizovano nasilje je oblik porodičnog nasilja. Seksualni napadi se mogu desiti i u partnerskom odnosu i unutar porodice. Ovo je zabranjeno. Može se prijaviti policiji. Pogođena žena ili devojka može prijaviti napad policajki. Pogođeni muškarac može prijaviti napad policajcu. U većini slučajeva seksualnog nasilja, policija mora pokrenuti krivični postupak. Čak i ako neko ne želi da prijavi nasilje policiji, trebalo bi što pre da se podvrgne medicinskom pregledu nakon seksualnog napada.

Medicinska pomoć

Kantonalna bolnica Glarus vrši poverljive tretmane. Nakon seksualnog nasilja, dokazi se mogu posebno osigurati. Lekar je obavezan da čuva poverljivost i ne informiše nikoga bez pristanka pogođene osobe. Lekar može da poveže osobu sa službom za pomoć žrtvama.

- Kantonalna bolnica Glarus: Tel. 055 646 33 33
- Hitna pomoć: 144

Između nasilja i medicinskog pregleda

- Ne tuširati se i ne prati telo – ni ruke.
- Ako je moguće, ne ići na WC.
- Ne prati odeću, poneti je sa sobom na pregled.

Pravna i psihološka pomoć

Savetovališta za žrtve nasilja mogu pružiti pravnu i psihološku podršku. Poznaju odgovore na mnoga pitanja. Ovdje možete naći podršku.

Savetovalište za žrtve Kantona Glarus: Opferberatung: Tel. 055 646 67 36

Prijava policiji

Policija ima iskustva sa prijavama seksualizovanog nasilja. Ispitivanja sprovodi osoba istog pola. Prijava se može podneti u policijskoj stanici. Možete povesti osobu sa vama kojoj verujete ili stručnu osobu iz službe za pomoć žrtvama.

Van radnog vremena, policija se može kontaktirati putem hitnog poziva Tel. 117.

- Kontakt Kantonalne policije Glarus: Tel. 055 645 66 66

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-glarus.ch/hr/haeusliche-gewalt/sexualisierte-gewalt

Stalking

Stalking je oblik nasilja i za pogođene osobe veoma je stresan. Važno je govoriti o tome i potražiti savet.

Šta je stalking?

Stalking znači ponavljano posmatranje, praćenje, kontaktiranje, proganjanje i uznemiravanje osobe. Stalking dolazi od jedne osobe i traje duži period. Događa se protiv volje osobe koja je proganjana. Ovaj oblik nasilja često sprovode osobe iz bliskog odnosa, ali i osobe koje su u procesu rastave (bivši partneri). Stalking može poticati i od nepoznatih osoba.

Primeri: Slanje velikog broja SMS poruka, e-mailova i drugih poruka, veliki broj telefonskih poziva/ zvonjenja (telefonski teror), čekanje na radnom mestu ili kod kuće, neželjeni pokloni, istraživanje u okolini osobe.

Stalking može ozbiljno uticati na fizičko i psihičko zdravlje žrtve.

Dokumentovanje nasilja

Važno je da se može dokazati stalking. Pogođena osoba može, na primer, voditi dnevnik o svakom incidentu stalking-a (beležiti kada i šta se dogodilo), obavestiti okolinu (komšije, prijatelje, poslodavce) i praviti screenshotove/fotografije tekstualnih poruka (WhatsApp, Facebook, itd.).

Potražiti pomoć

Savetovalište za žrtve nasilja dostupno je za žrtve, njihove porodice i bliske osobe, bez obzira na uzrast i pol. Poverljivo, besplatno i sa mogućnošću prevoda.

- Savetovalište za žrtve Kantona Glarus: Tel. 055 646 67 36

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-glarus.ch/hr/haeusliche-gewalt/stalking

Šta je porodično nasilje?

Porodično nasilje je nasilje u porodici ili u partnerskom odnosu. Ono povređuje fizički i psihički. Porodično nasilje ima različite oblike. U Švajcarskoj je porodično nasilje zabranjeno. Osoba koja primenjuje nasilje čini krivično delo – bez obzira na težinu nasilja. Nije važno da li je nasilje upućeno prema partnerki, partneru ili deci. Za žrtve nasilja postoje besplatna i poverljiva podrška i pomoć. Ako se neko oseća akutno ugroženo od strane člana porodice ili u partnerskom odnosu, treba da pozove policiju (Telefon/Hitni poziv 117).

Šta je porodično nasilje?

Porodično nasilje je nasilje u porodici ili partnerskom odnosu: između osoba koji su u braku ili osoba koje su par ili su to bile, bez obzira na to da li žive zajedno. Nasilje između roditelja i dece ili među braćom i sestrama je porodično nasilje.

Porodično nasilje može dovesti do psihičkih i fizičkih problema. Takođe, ugrožava zdrav razvoj i socijalni razvoj dece. Čak i deca koja indirektno doživljavaju porodično nasilje su pogođena.

Ko je pogođen?

Svi ljudi mogu biti pogođeni porodičnim nasiljem: mladi i stari, osobe sa i bez švajcarskim pasošom, bogate i siromašne porodice. Mnoge osobe pate u Švajcarskoj zbog nasilja u porodici ili partnerskom odnosu. Važno je da žrtve potraže pomoć.

Različiti oblici

Postoje različiti oblici porodičnog nasilja: fizičko, psihičko, seksualno, ekonomsko i socijalno nasilje. Često se pojavljuju različiti oblici nasilja istovremeno.

Na primer: stalno vređanje, zabranjivanje kontakta, zatvaranje, kontrolisanje, guranje i udaranje, prisiljavanje na seks, oduzimanje novca, zabranjivanje učenja jezika, zanemarivanje dece. Takođe, pretnje i stalking mogu biti oblici porodičnog nasilja.

Porodično nasilje je zabranjeno

Porodično nasilje je zabranjeno. Ako policija sazna za porodično nasilje, mora da reaguje, čak i ako osoba koja je doživela nasilje to ne želi. Policija se brine za sigurnost svih učesnika i ispitiva žrtvu nasilja i osobu koja vrši nasilje odvojeno. Policija može izbaciti osobu koja primenjuje nasilje ili pretil nasiljem iz stana ili kuće na određeni period.

U većini slučajeva – u zavisnosti od onoga što se desilo – policija automatski pokreće krivični postupak.

Savetovanje kroz savetovalište za žrtve

Savetovalište za žrtve Kantona Glarus savetuje i informiše osobe koje doživljavaju nasilje u porodici ili (bivšim) partnerskom odnosu. Ova pomoć je besplatna. Zajedno sa stručnjacima, mogu se planirati sledeći koraci.

Zaposleni u savetovalištu su obavezani na čuvanje poverljivosti. Ne smeju nikome otkriti informacije o razgovorima. Ni policiji.

Savetovalište za žrtve Kantona Glarus: Tel. 055 646 67 36

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-glarus.ch/hr/haeusliche-gewalt/was-ist-haeusliche-gewalt

Prisilni brak i obrezivanje devojčica

Prisilni brak i obrezivanje devojčica su zabranjeni u Švajcarskoj. Pored specijalizovanih institucija, podršku pruža i savetovalište za žrtve.

Šta je prisilni brak?

Kada osoba sklapa brak pod pritiskom porodice i protiv svoje volje, to se naziva prisilni brak. Ako osoba mora ostati u braku protiv svoje volje, to se naziva prisilnim brakom. Svaka osoba ima pravo da odluči da li će ostati u braku ili se razvesti. Prisilni brak i prisilno ostajanje u braku su zabranjeni u Švajcarskoj. Ako policija sazna za prisilni brak, mora delovati. U većini slučajeva, policija automatski pokreće krivični postupak. Žrtve, bilo žene, muškarci ili mladi ljudi, imaju mogućnost da ponište brak u Švajcarskoj. Primeri prinude su: pretnje, ucene („ako..., onda...“), psihološki pritisak i nasilje, fizičko nasilje i bilo koji oblik nasilja.

Pomoć

Nacionalna stručna služba za prisilne brakove "zwangsheirat.ch" pruža poverljive i besplatne savete:

- Stručna služba za prisilne brakove, Linija za pomoć 0800 800 007

Savetovalište za žrtve nasilja je tu za žrtve nasilja, njihove porodice ili bliske osobe svih uzrasta i polova. Poverljivo, besplatno i sa mogućnošću prevoda.

- Savetovalište za žrtve nasilja u kantonu Glarus: Tel. 055 646 67 36

Šta je obrezivanje devojčica?

Obrezivanje devojčica podrazumeva obrezivanje ženskih genitalija. Postoje različiti oblici i prakse. Mnoge devojčice i žene pate od zdravstvenih i emocionalnih posledica obrezivanja.

Obrezivanje devojčica je zabranjeno u Švajcarskoj. Roditelji čine krivično delo i kada organizuju obrezivanje svog deteta van Švajcarske. Ako policija sazna za obrezivanje devojčica, mora delovati. Automatski pokreće krivični postupak.

Pomoć

Mreža protiv obrezivanja devojčica Caritasa pruža informacije i povezuje sa ključnim osobama. Caritas Švajcarska besplatno i poverljivo savetuje pogođene porodice:

- Mreža protiv obrezivanja devojčica Švajcarska: Tel. 042 419 23 55

Takođe, centar za podršku protiv obrezivanja devojčica u Istočnoj Švajcarskoj i Lihtenštajnu besplatno savetuje i podržava:

- Centar za pomoć protiv obrezivanja devojčica u Istočnoj Švajcarskoj: Tel. 076 679 86 52

Savetovalište za žrtve nasilja je tu za žrtve nasilja, njihove porodice ili bliske osobe svih uzrasta i polova. Poverljivo, besplatno i sa mogućnošću prevoda:

Savetovalište za žrtve nasilja u kantonu Glarus: 055 646 67 36, Opferberatung – Kanton Glarus

- Savetovalište za žrtve nasilja u kantonu Glarus: Tel. 055 646 67 36

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-glarus.ch/hr/haeusliche-gewalt/zwangsheirat-und-maedchenbeschneidung